



**Miljöpartiets förslag till  
kompletterande ägardirektiv för  
Eskilstuna kommun 2024**

## **Inledning**

Miljöpartiet tror på att använda de kommunala bolagen på ett aktivt sätt för att möjliggöra en grön omställning. Därför innehåller våra ägardirektiv för 2024 höga ambitioner i fråga om inriktning och uppdrag för bolagskoncernen kommande år.

Direktiven har ambitionen att vara långsiktiga och anger därför en tydlig inriktning i form av generella direktiv som gäller tillsvidare. Direktiven innehåller också mer specifika direktiv som uttrycker en rad uppdrag inför kommande år.

Miljöpartiet de gröna i Eskilstuna

## **Ägardirektiv för år 2024 till Eskilstuna Kommunföretag AB**

### **Långsiktig, ansvarsfull inriktning för de kommunala bolagens verksamhet**

Det är av yttersta vikt att den verksamhet som de kommunala bolagen bedriver är långsiktig och hållbar. De kommunala bolagens verksamhet bygger den gröna, inbjudande, energismarta stad vi vill leva och bo i. Detta innebär att en utförsäljning av eventuell bolagsverksamhet som ju i grunden finansierats av Eskilstunaborna bör upphöra. Detta alldeles särskilt om det är en försäljning som innebär en finansiell förlust.

### **Allmänt**

Verksamheten i Eskilstuna kommuns bolag ska bedrivas med utgångspunkt från mesta möjliga samhällsnytta och drivas på ett affärsmässigt sätt. Bolagen ska drivas på ett sätt som vårdar kapital och ger skälig avkastning med stor hänsyn till en miljömässig, ekonomisk och social hållbar utveckling. Kommunens vision ska kontinuerligt levandegöras. Bolagen ska ha en transparent verksamhet och måna om att kommunicera vad som sker i bolagen till Eskilstunas medborgare tidigt.

Bolagen ska ha starkt fokus på att minska sin klimatpåverkan och Investeringsrådet bör granska investeringar ur ett hållbarhetsperspektiv.

Kommunkoncernens verksamhet, varor och tjänster ska utgå från att alla ska ha möjlighet att ta del av utbudet. Kvinnor och män ska bemötas på lika villkor.

### **Syfte och strategisk inriktning**

Kommunföretag AB är moderbolag i den kommunala bolagskoncernen.

Moderbolagets syfte är bland annat att arbeta för ökad samverkan mellan bolagen och med kommunen, samt att svara för stärkt ägarstyrning och ägarkontroll.

Vid minst 4 tillfällen per år sker dialog och uppföljning via ägarsamtal mellan kommunledningen och samtliga bolagsledningarna (ordförande och VD deltar).

Vid sidan av ägardirektiv ska moderbolaget tillse att kommunövergripande planer implementeras i bolagens års- och långtidsplanering, samt att till bolagen särskilt riktade uppdrag/ åtaganden från kommunens årsplan utförs och avrapporteras vid tidpunkter enligt kommunens styrmodell. Kommunens övriga styrdokument (om inte annat anges) och "Strategiska inriktning" (4-årsplan) gäller även inom bolagskoncernen.

Investeringar ska göras med minskad klimatpåverkan och långsiktig hållbarhet som styrande parameter.

### **Ekonomiska och finansiella direktiv**

Utdelningskravet från ägaren, Eskilstuna kommun, riktas mot moderbolaget Eskilstuna Kommunföretag AB, som i sin tur fördelar det till dotterbolagen utifrån mål, marknadsmässig avkastning och risker inom respektive verksamhet.

Kommunföretag får i uppdrag att tillsammans med ägaren återkomma med en prognos över långsiktiga utdelningsmöjligheter.

Vid sidan av utdelningen tillkommer marknadsmässig årlig borgensavgift, samt marknadsmässiga räntor på samtliga nya och äldre lån som innehas av bolagen i bolagskoncernen.

### **Internbank**

Alla helägda bolag ska låna pengar via kommunens internbank.

Eskilstuna kommuns Internbank fastställer löpande nivån på ovanstående avgifter. Underlag redovisas i finansrådet.

### **Investeringsråd**

Bolagskoncernens investeringsråd analyserar och granskar större investeringar. Detta är särskilt viktigt då bolagskoncernen samlat står inför stora investeringar och ekonomiska påfrestningar.

### **Moderbolaget ska ansvara för följande**

#### **Stark position i regionen**

Eskilstuna Kommunföretag ska agera för att stärka kommunens position i regionen. Moderbolaget ska styra och verka för att koncernens bolag söker samarbeten med kringliggande kommuners företag i syfte att hitta framgångsrecept för miljöutmaningar samt effektivisera verksamheten.

#### **Jämställdhet**

Diskriminering drabbar inte bara individen, utan är också kostsam för samhället. Den strukturella diskrimineringen finns på alla områden i arbetslivet, när det gäller lön, anställningsformer och arbetstid. Jämställda löner och ekonomisk självständighet är viktigt för att öka jämställdheten mellan kvinnor och män. Jämställdhet ska vara en självklar del av allt arbete i kommunkoncernen. Det ska finnas en processledare som samordnar jämställdhetsarbetet inom koncernen. Kommunföretag bör sträva efter att ha en fördelning av VD-poster så att fördelningen män/kvinnor är 50%.

#### **Miljöcertifiering**

Alla helägda bolag ska miljöcertifieras samt verka för certifiering även i delägda bolag.

Inriktningen för kommunkoncernen skall vara att kontinuerligt sträva efter effektivare energianvändning i kommunens fastigheter, samt att öka den egna produktionen av el.

#### **Solceller/ solenergi**

Ge direktiv om att bolagen ska investera i solceller med målet att öka bolagens totala elanvändning från solel under 2024.

### **Sociala och etiska villkor vid upphandling**

Fullmäktige har antagit riktlinjer för upphandling. Moderbolaget ska följa upp att all upphandling inom bolagskoncernen har stöd i riktlinjerna. Riktlinjerna gäller alla bolagen.

### **Direktiv till alla bolag i arbetsgivarrollen**

Moderbolaget skall följa upp att beslut innehållande målsättning att anställa personer med biståndsbeslut i form av daglig verksamhet och sysselsättning efterlevs inom bolagskoncernen. Bolagens styrelser ska ha en jämn könsfördelning som avspeglar sig i bolagens ledning. Kvinnor och män har lika lön för lika arbetsuppgifter i samtliga organ.

### **Följa upp kommunens strategiska mål**

Moderbolaget ska ge tydliga direktiv, samt följa upp, att samtliga helägda bolag i alla delar arbetar för att uppnå av kommunfullmäktige beslutade mål, strategier och policies.

### **Grov organiserad brottslighet**

Verka för att alla bolag i bolagskoncernen bidrar till arbetet mot den grova organiserade brottsligheten. Alla bolag ska ha en handlingsplan som beskriver hur man bidrar till att minimera grov organiserad brottslighet.

### **Arbetspraktikplatser**

Praktikplatser skall erbjudas till elever från åk 8 samt gymnasieelever inom deras respektive utbildningsområde. Bolagen ska återkoppla till moderbolaget antalet platser som de stadigvarande kan erbjuda. Studenter som bedriver högre studier ska ges möjlighet att göra sina examensarbeten på bolagen om så är möjligt. För att underlätta kommande rekryteringsbehov ska språkpraktik och liknande möjligheter användas. Det ger också en bra chans för nyanlända att komma in på arbetsmarknaden, må bättre och få en egen försörjning

### **Moderbolaget ska ge Eskilstuna Kommunfastigheter AB följande direktiv**

#### **Ekonomi**

Ägaren godkänner att bolagets soliditet ansträngs i samband med direktiv om bostadsbyggande och utvecklingsprojekt. Lågstanivån får inte understiga 10 % soliditet utan föregående dialog med ägaren.

Det kommunala fastighetsbolaget ska vara delaktigt i att säkerställa en skälig hyressättningen är skälig överlag men *särskilt* vad gäller verksamheterna skola, barnomsorg samt vård- och omsorg. Detta för att möjliggöra att medel går till kärnverksamheten i första hand.

#### **Stark miljöprofil**

Bolaget ska ligga i framkant i sitt miljö- och klimatarbete. Bolaget ska vara ett föredöme i frågan om sunda och giftfria material. All om-, ny- eller tillbyggnation ska utgå från att minimera miljöpåverkan och ha energieffektiva lösningar. Målet är en total energieffektivisering med 50% till år 2030 i linje med de nationella målen. Bolaget ska aktivt underlätta för hållbart resande och delningsekonomi.

Nya mål för energieffektivisering bör fastställas i linje med den regeringsöverenskommelse från 2016 som syftar till att Sverige ska ha en 50% effektivare energianvändning år 2030 jämfört med 2005. Kfast bör få i uppdrag att ta fram planer för hur målen ska uppnås.

Krav på giftfri bostads- och arbetsmiljö med särskilt fokus på förskolor och skolor. Dokumentation av var i byggnaderna olika kemikalier använts ska finnas vid om- och nybyggnation.

Arbetet med att fler skolor och förskolor förses med aktiva tak (solceller, gröna tak, och solfångare) ska fullföljas enligt tidigare plan. Bolaget ska även främja utbyggnaden av gröna väggar eller fasader bestående av solceller. Vid upphandling införa krav på klimatdeklaration och livscykelanalys.

Bolaget ska mäta sina klimatutsläpp för såväl drift/förvaltning som nybyggnationer. Med fördel kan allmännyttans klimatverktyg användas.

All nybyggnation ska vara miljömärkt med lägst miljöbyggnad silver.

Kfast bör även projektera för minst ett plusenergi-hus.

Kfast bör verka för att ha fossilfri byggnation som norm.

Laddmöjligheter för elbilar ska finnas i bolagets bostadsområden och arbetsplatser.

Vidare ska gröna tak och gröna väggar anläggas på Kfast fastigheter för att dels främja biologisk mångfald men också för att fördröja och reducera mängden dagvatten.

### **Utveckla centrum**

Kommunfastigheter ska samverka med kommunstyrelsen i syfte att bygga nya bostäder och skapa förutsättningar för lokaler för ReTunas verksamhet i centrala Eskilstuna – en filial för verksamheterna.

### **Utveckla småorterna**

Kommunfastigheter ska delta i framtagande av detaljplaner för att i ökad utsträckning kunna bygga nya hyresrätter så att fler blandade bebyggelsemiljöer skapas samt för att bygga hyresrätter i småorterna.

### **Offentlig konst vid nybyggnation**

Vid nybyggnation av bostäder och verksamhetslokaler ska man alltid värna människors behov av konstnärlig utsmyckning och för verksamhetslokaler ska 1% av byggkostnaden gå till konstnärlig utsmyckning.

### **Nyproduktion av bostäder**

Kommunfastigheter ska bygga företrädesvis hyresrätter. Uppföljning av byggnationstakt ska ske löpande vid ägarsamtal.

### **Ungdoms- och studentbostäder**

Ungdoms- och studentbostäder ska byggas i samband med nybyggnation eller vid omvandling av lämpliga objekt.

### **Fryshuset**

Miljöpartiet vill att Kfast ska utreda alternativ för var en etablering av stiftelsen Fryshuset kan ske. Miljöpartiet vill att Fryshuset ska få möjlighet att etablera sig i något av de områden som har högst ungdomskriminalitet, som en åtgärd till att locka unga att välja en meningsfull fritid och skolgång istället för kriminalitet.

### **Tillgänglighet**

Bolaget ska skapa ökad tillgänglighet i bostadsområdena och i lägenheterna för att möjliggöra kvarboende vid stigande ålder eller funktionsnedsättning. Bolaget ska även bygga trygghetsbostäder.

### **Långsiktigt förvaltande**

Bostadsbeståndet ska stanna inom bolaget och förvaltas långsiktigt.

### **Bostadskö**

Kommunfastigheter ska som fastighetsägare delta i och bidra till att det skapas en gemensam bostadskö. Kommunstyrelsen ska tillsammans med kommunfastigheter utreda förutsättningar för en samordnad bostadskö.

### **Eko-byggprojekt**

Nya ekologiska bostäder ska planeras, projekteras och uppföras av Kommunfastigheter, gärna i samverkan med lokala aktörer. Bostäderna ska produceras av så lokala resurser som möjligt i syfte att minimera transporter och främja arbetstillfällen. Ett eko-bostadsområde kan skapas i samverkan med företag, föreningar och kommunen.

### **Träbyggnation**

Minst en tredjedel av nyproduktion ska utföras som träbyggnad. Byggnad med fasad i tegel kan med fördel bestå av stomme i trä. Även hållbara återvunna material till byggnation ska öka.

### **Projektering**

Kommunfastigheter ska visa alternativa lösningar för byggnation i samband med att detaljplan tas fram.

### **Planerat underhåll och upprustning i bostadsbestånden**

Avseende det äldre bostadsbeståndet fokuseras insatserna under perioden på energieffektivisering.

### **Sociala åtaganden**

Kommunfastigheter ska utifrån en betydande roll i kommunens bostadspolitik föra dialog

med sina hyresgäster och lokala föreningar avseende service, trygghet, tillgänglighet och boendemiljö i bostadsbestånd och stadsdelscentra med syfte att utveckla dessa.

Bolaget ska arbeta med stadsdelsutveckling bland annat tillsammans med kommunens förvaltningar, de boende, och ideella organisationer. Vid upphandling kan krav ställas på att anställning av arbetslösa från närområdet. Trångboddhet ska motverkas.

Bolaget ska bidra till att trygghet och den socioekonomiska integreringen ökar i stadsdelarna.

Bolaget ska ta ansvar för att ge människor med särskilda behov möjlighet till tryggt boende.

Vid ny- och ombyggnation av bostäder skapa gemensamma "Maker space" utrymmen som möjliggör för hyresgäster att återbruka, dela på verktyg, reparations- och hantverkslokaler.

Bolaget ska i samverkan med Kultur- och fritidsnämnden utveckla en modell och utifrån den till skapa 5 konstnärsbostäder/ateljélägenheter. Finansieringsansvaret ligger på K-fast.

Bolaget ska prova konceptet kooperativ hyresrätt.

Bolaget ska öka hyresgästers odlingsmöjligheter.

### **Mobilitet, underlätta och möjliggöra cykelanvändning**

Kommunfastigheter ska erbjuda mobilitetspooler med t ex elbilar och lådcyklar till sina hyresgäster.

Kommunfastigheter ska i sitt bostadsbestånd och vid verksamhetslokaler främja användning av cykel. Nya typer av elcyklar, transportcyklar och cykelvagnar ställer nya krav på utformning av parkeringsmöjligheter. Cykelstölderna ska motverkas genom att öka tillgången på säkra cykelparkeringar. Vidare ska bolaget erbjuda cykelpooler med cykelkärror och lådcyklar där det är lämpligt. Kort sagt så behöver en cykelstrategi tas fram som underlättar användning av cykel, för hyresgästernas i både bostäder och verksamhetslokaler.

### **Kommunens verksamhetsfastigheter**

För kommunens verksamhetsfastigheter ska årligen hyresnivå och övriga villkor fastställas via indexuppräknings i enlighet med vad som avtalas mellan kommunen och bolaget.

Underhållsmedel ska integreras med kommunens energitjänsteupphandling.

Tillsammans med berörda kommunala nämnder påbörja att skapa trädgårdar vid kommunens äldreboenden.

De utemiljöer bolaget ansvarar för ska skötas så att den biologiska mångfalden gynnas.

NKI-mätningen i kommunens verksamhetslokaler ska syfta till att förbättra den fysiska inom- och utomhusmiljön och bolagens/ förvaltarens service till verksamheten. Särskilt ska förskolebarns, elevers och lärares samt boende och personal i särskilda boenden, demensboenden och LSS-boendens nöjdhet mätas.

**Moderbolaget ska ge Eskilstuna Logistik & etablering AB följande direktiv:**



Eskilstuna Logistik och Etablering ska främja målet fler jobb. Bolaget ska arbeta för fler etableringar i hela Eskilstuna med fokus på Eskilstuna logistikpark. Arbetet ska fokusera på verksamheter som bidrar till den gröna omställningen. Bolaget ska arbeta för att samtliga etableringar också bidrar till energiförsörjningen genom att uppmuntra till produktion genom t ex solpaneler på tak.

### **Miljöprofil**

Eskilstunas logistiksatsning ska präglas av höga miljöprestanda i alla led.

### **Mer gods på järnväg**

Bolaget ska tillsammans med kommunstyrelsen leda arbetet med utveckling av kommunens logistiksatsning med särskilt fokus på att få allt mer gods att transporteras på järnväg istället för på väg.

### **Eskilstuna flygplats**

Flygplatsen avvecklas och nya användningssätt, som främjar grön omställning påbörjas. En testbädd för grön teknik bör skapas och stora delar av ytorna bör användas för produktion av förnybar energi som t ex solenergi.

### **Moderbolaget skall ge Destination Eskilstuna följande direktiv:**

Destination Eskilstuna ska vara en samlande kraft för att i bred samverkan med näringslivet, föreningsliv och akademi positionera Eskilstuna som en attraktiv ort för boende, studier, besök, arbete och investeringar. Bolagets övergripande mål är att verka för att Eskilstuna ska vara ett starkt platsvarumärke och stimulera hållbar utveckling, fler arbetstillfällen inom besöksnäringen och kreativa näringar.

### **Platsvarumärket**

Bolaget har det operativa ansvaret för att stärka Eskilstunas attraktivitet och positionera Eskilstuna, Torshälla och landsbygden mot prioriterade målgrupper. I arbetet ingår att omsätta Eskilstunas varumärkesplattform till konkreta aktiviteter och att driva turistbyråverksamhet.

Bolaget ska medverka till, ihop med övriga aktörer såsom näringslivsavdelningen och övriga kommunen, för att få igång en inflyttar- och medflyttarservice i samarbete och genom samfinansiering med arbetsgivare i Eskilstuna.

### **Destinationsutveckling**

Bolaget har det strategiska och operativa ansvaret för destinationsutveckling. Det innebär att utveckla och paketera nya och befintliga koncept, produkter och reseanledningar samt att skapa förutsättningar för affärsutveckling, kapital till investeringar, etableringar samt kompetenshöjande insatser inom besöksnäringen och kreativa näringar.

### **Möten och evenemang**

Bolaget har det strategiska och operativa ansvaret för att utveckla mötes- och

evenemangsindustrin i Eskilstuna, värva konferenser, möten och evenemang till Eskilstuna. Bolaget ska samordna och genomföra kommunkoncernens större Evenemang i bred samverkan med aktörer i Eskilstuna.

Uppföljning av uppdraget ska ske utifrån de övergripande strategiska målen och Indikatorerna:

- Befolkningsökning inrikes inflyttning.
- Kännedom om Eskilstuna i Mälardalen och i övriga Sverige ska ligga i nivå med andra jämförbara städer.
- Invånare som kan rekommendera Eskilstuna som en ort att bo, leva och verka i.
- Antal övernattningar i Eskilstuna.
- Antal miljöcertifierade arrangemang.
- Omsättning och årsverken i besöksnäringen.
- Lönesumma per sysselsatt för dagbefolkningen i förhållande till riket.
- Eskilstuna, kvinnor män totalt.
- Riket, kvinnor män totalt.

### **Moderbolagets roll i samband med ägardirektiv till Eskilstuna Energi och Miljö (EEM) och Eskilstuna Strängnäs Energi och Miljö (ESEM).**

Strängnäs kommun och Eskilstuna kommun utarbetar gemensamma ägardirektiv som avser det samägda ESEM.

Eskilstuna kommun utarbetar egna ägardirektiv för EEM. Dessa kompletteras med de ägardirektiv som tagits fram av kommunerna gemensamt avseende ESEM.

Eskilstuna kommun riktar ägardirektiven till den egna kommunkoncernens moderbolag Eskilstuna Kommunföretag AB. Moderbolaget transporterar direktiven till EEM som riktar dem vidare till ESEM.

Strängnäs gör motsvarande och skriver då in gemensamt framtagna direktiv i sitt ägardirektiv till SEVAB.

### **Moderbolaget ska ge Eskilstuna Energi och Miljö AB följande direktiv:**

#### **Bolagets verksamhetsområde, långsiktigt ägande**

EEM skall i rollen som ägarbolag för Eskilstuna kommuns miljö- och produktionsanläggningar agera så att driftbolaget ESEM driver verksamheten i enlighet med Eskilstuna kommuns antagna planer: Klimatplan, Vattenplan, Avfallsplan, Grönplan samt Plan för sanering av förorenade områden.

Bolaget ska verka för att bibehålla befintliga verksamhetsgrenar i egen regi.

Bolaget ska aktivt delta i arbetet med att skapa och upprätthålla ett Energicentrum i Eskilstuna tillsammans med Energimyndigheten.

### **Satsning på ny teknik, smarta elnät**

Ett fokuserat och strategiskt arbete för att tillämpa ny smart elnätsteknik bör inledas och tillämpas vid utbyggnad och drift av nätet. Det kommer att bland annat kunna hjälpa Eskilstuna kommun att hantera behov av effekt och kapacitet både nu och i framtiden.

### **Fjärrvärme/närvärme**

Bolaget ska med olika metoder sträva efter att utöka fjärrvärmens andel av marknaden och arbeta för att ersätta eluppvärmning/direktel med fjärrvärme. Fjärrvärme- och närvärmenät bör byggas ut där förutsättningarna är lämpliga, t ex i Kjula där samhället och logistikparken tillsammans skapar goda förutsättningar för närvärme.

Genom avtal med villaägare kan direktverkande el ersättas av anslutning till fjärrvärmenätet. Man bör särskilt titta på områden som endast har direktverkande el som huvudsaklig uppvärmning och erbjuda fjärrvärmeslösning/närvärme för hela områden.

Utreda möjligheterna att i samverkan med etablerade företag omhänderta spillvärme från verksamheter i ELP, exempelvis från serverhallen.

Utreda möjligheterna för geotermisk energiproduktion.

Erbjuda kunder att öka självförsörjandegraden av el genom en kombination av mikroproduktion och lager.

Att möjligheten att utnyttja restvärme till fjärrvärmenätet eller närliggande verksamheter (t ex växthusodling) undersöks vid nyetableringar eller expansion av t ex serverhallar och industrier som ger upphov till överskottsvärme. Om förutsättningarna är lämpliga och kommunen har rådighet så bör detta kunna ställas som krav. Även geotermisk energi bör undersökas som möjlig värmekälla i fjärrvärmen.

### **Effektivisering/taxor**

Bolagets/ kommunens taxor ska vara konkurrenskraftiga och prisvärda.

Elhandelsavtal och elnätstariffer ska utformas så att de främjar energihushållning och användarflexibilitet. Bolaget bör också aktivt vända sig till kunder med hög elförbrukning och utifrån kundens förutsättningar föreslå lösningar som konvertering till exempelvis fjärrvärme eller värmepump eller installation av styrutrustning för t ex eluppvärmning eller elbilsladdning.

### **Dricksvatten**

Bolaget ska förbättra dricksvattenkvaliteten och långsiktigt säkra god dricksvattenkvalitet. Bolaget ska även arbeta för att säkerställa tillgång på reservvatten. Inrättandet av vattenskyddsområden enligt med förordningen (2004:660) ska prioriteras och slutföras snarast.

Bolaget bör beskriva vad som menas med reservvatten, det behöver klargöras om detta avser normalförbrukning eller förbrukning med restriktioner. Finns det ett behov av att

bygga lokala nät med sommarvatten/bevattningsvatten från ån kan detta eventuellt vara en lösning i stället för bevattningsförbud. Frågorna behöver utredas och resultera i konkreta förslag.

Att Eskilstuna Energi och Miljö bygger ut ett värmelager med kapacitet att lagra fjärrvärme under längre perioder än dagens korttidslager för att på så sätt öka flexibiliteten i kraftvärmeproduktionen. Med säsongslager blir dessutom solvärme ett mer intressant alternativt eftersom värmen kan användas de delar av året då den behövs som mest och inte bara då solen skiner som mest.

### **Återföring av aska**

Bolaget bör ställa krav på flisleverantörerna att de förbinder sig att ta tillbaka askan för att använda i skogsgödsling, för att få till ett kretslopp.

### **Rening av läkemedelsrester och mikroplaster**

Bolaget ska utreda metoder för att möjliggöra rening av avloppsvatten från läkemedelsrester och mikroplaster. Bolaget bör ta lärdom av kommuner som arbetar med detta t ex de försök som pågår i Linköping.

### **Återförande av fosfor till kretsloppet**

Bolaget ska bygga system för att utvinna och återföra näringsämnet fosfor till kretsloppet. Bolaget bör utreda förutsättningar för att få stöd. Bolaget ska genomföra de krav som redan anges i Avfallplanen för återföring av svartvatten från WC-tankar.

### **Dagvattenhantering**

Vattenfrågan behöver prioriteras. 100-års regnen kommer tätare och 10-års regnen likaså. Bolaget skall fördjupa och utveckla samarbetet och i enlighet med kommunens vattenplan tillsammans med kommunstyrelsen, stadsbyggnads-, miljö- och räddningstjänstnämnden, utveckla tekniska och ekonomiska lösningar för dagvattenhanteringen. Bolaget ska även ta fram en handlingsplan för hur läckage i dagvattennätet ska minska. Man kan t ex bygga fler infiltrationsbäddar.

### **Biokol**

Bolaget ska bygga en testanläggning för biokolsproduktion.

### **Energiproduktion**

Bolaget ska eftersträva att utveckla en högre volym av elproduktionen från förnyelsebara energikällor med låg miljöpåverkan. Detta med avsikt att ha fossilfri drift. Bolaget bör alltid ge kunderna möjlighet att välja 100% Miljömärkt el.

### **Makulera utsläppsrätterna**

Bolaget ska annullera erhållna utsläppsrätter.

### **Egen elkraft**

Bolaget ska underlätta för elnätskunder att producera egen el. Flerbostadshus, näringslivsfastigheter och enfamiljshus ska vara målgrupp för arbetet.

En solcellspark ska anläggas på delar av Kjula flygplats. Vid ny- och ombyggnad av fastigheter ska det prövas om solcellsanläggningar samt kan installeras på hustaken. Anläggningarna kan ägas av EEM och anslutas till fjärrvärmenätet. Genom särskilda avtal kan även privatägda fastigheter utnyttjas för värmeproduktion.

### **Miljökunnande**

Bolaget ska med riktning till barn och ungdom, Ecofriend, arbeta med att öka miljökunnandet inom de tre områdena avfall, energi och klimat, samt vatten.

Bolagets miljöarbete ska vara i framkant. Lönsamhet kan få stå tillbaka i utvecklingsprojekt och verksamheter som syftar till att värna miljön.

### **Biogasproduktion**

Bolaget ska arbeta tillsammans med privat näringsliv för ökad produktion av biogas. Näringsidkare och kommunala verksamheter ska erbjudas insamling av organiskt avfall verksamhetsnära. Separerad rötning ska eftersträvas vid ny anläggning.

Bolaget ska bygga ytterligare ett tankställe för biogas.

### **Kretsloppsgallerian ReTuna**

Kretsloppsparken ReTuna skall fortsatt drivas och utvecklas för långsiktig hållbarhet. Bolaget ska satsa på att marknadsföra ReTuna.

Bolaget ska utveckla "Maker space" för allmänheten inom ramen för ReTunas verksamhet. Utrymmen som möjliggör för allmänheten att återbruka, dela på verktyg, reparations- och hantverkslokaler.

En plats för att lämna använt byggmaterial ska skapas för både privatpersoner och näringsidkare för att möjliggöra en cirkulär användning av byggmaterial.

Vidare bör minst en filial för verksamheten i ReTuna etableras i Eskilstunas centrum.

Att ReTuna ger bättre förutsättningar för alla som inte kör bil, dels genom att erbjuda hämtning och hemleverans av skrymmande varor, dels genom att etablera en filial i stan för försäljning och eventuellt reparationer av produkter där inte andra aktörer i stan erbjuder detta, t ex viss IT-utrustning

### **Småskalig produktion**

Bolaget ska i egen regi, eller i samverkan med andra intressenter, arbeta med närvärme och energiproduktion i form av mindre anläggningar för grupper av hus.

Bolaget ska, utifrån kommuninvånarnas behov, utveckla produkter och tjänster som är naturligt kopplade till bolagets grunduppdrag.

### **Laddningsstolpar för elbilar**

Laddstolpar ska finnas på kommunkoncernens parkeringar, laddstolparna ska ha en funktionalitet för s k vechile to grid.

### **Ägardirektiv gällande ESEM (gemensamma med Strängnäs kommun)**

### **Bolaget som organ för kommunal verksamhet**

Bolaget är ett organ för Eskilstuna och Strängnäs kommuners verksamhet och därmed underordnat kommunerna. Bolaget står i sin verksamhet under Kommunstyrelsernas uppsiktsplikt och har att följa direktiv utfärdade av ägarna.

Förutom genom lag och författning regleras bolagets verksamhet genom:

- Gällande bolagsordning
- Gällande ägardirektiv
- Av fullmäktige enligt utfärdade och fastställda särskilda direktiv
- Förekommande avtal mellan ägarna och bolaget
- Av fullmäktige utfärdade styrdokument

### **Ägarnas direktivrätt**

Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa av bolagsstämman utfärdade direktiv om de inte står i strid mot tvingande bestämmelser i aktiebolagslagen eller annan lag och författning.

### **Kommunernas insyn och ledningsfunktion**

Bolagets verksamhet står under uppsikt av kommunstyrelserna som utövar kommunernas ledningsfunktion över bolaget i de avseenden som anges i kommunstyrelsernas reglemente.

Kommunstyrelserna ska ges den information och tillställas de handlingar som de begär. Karaktären och omfattningen av den fortlöpande informationen ska fastställas efter samråd med ägarbolagens styrelser.

### **Bolaget verksamhet**

Av bolagsordningen framgår närmare vilken verksamhet som bolaget ska driva och ändamålet med bolagets verksamhet. Härutöver ska bolaget:

- Medverka i kommunernas samhällsplanering.
- Aktivt arbeta för att öka användningen av biobaserad fjärrvärme.
- För de båda ägarkommunerna tillgängliggöra inom bolaget befintlig specialistkompetens för konsultativ uppdragsverksamhet.
- Delta i kommunernas krisorganisation på det sätt som kommunerna beskrivit i beslutad krisledningsplan.
  
- Drivas enligt affärsmässiga grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten.
- Verka för ständig förbättring genom utvecklande av arbetssätt och metoder för verksamhetsutveckling och effektivisering.
- Följa intentionerna och andemeningen i de av kommunfullmäktige utfärdade styrdokument. För det fall det finns motstridiga styrdokument från de båda kommunerna som gör att bolaget inte kan agera med stöd i dokumenten från båda kommunerna ska bolaget ge kommunerna meddelande om detta.

Kommunerna ska efter samråd med varandra ge bolaget besked om vilket styrdokument som bolaget ska följa.

### **Bolagets ekonomiska mål**

Bolaget ska bedrivas utifrån affärsmässiga principer och bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. Det innebär att arbeta långsiktigt på marknadsmässiga villkor för att öka takten i den gröna omställningen och minska kommunernas risktagande som ägare. Genom ett ständigt förbättrings- och effektiviseringsarbete, en avvägd investeringspolitik samt marknadsmässig prissättning skapa möjligheter för ägarbolagen att leverera en rimlig långsiktig avkastning/ett rimligt långsiktigt resultat till kommunerna som ägare.

### **Bolagets energipolitiska mål**

Bolaget ska i sin verksamhet och i förhållande till sina kunder främjar långsiktig och miljömässig hållbarhet samt ekonomisk och teknisk rationalitet.

### **Bolaget miljöpolitiska mål**

Bolaget ska i sin verksamhet minska negativ miljöpåverkan, förebygga föroreningar och minska riskerna för miljörelaterad olycka och ohälsa. Miljöaspekterna ska beaktas såväl vid investeringar och reinvesteringar, som vid driften av verksamheten, allt i syfte att bidra till målet om en hållbar samhällsutveckling.

### **Bolagets personalpolitiska mål**

Bolaget ges i uppdrag att i dialog med kommunstyrelserna i Strängnäs kommun och Eskilstuna kommun arbeta fram en personalpolicy. I policyn ska särskilt följande beaktas:

- Gemensam värdegrund
- Medarbetarskap och kompetensutveckling
- Jämställdhet och mångfaldsplan
- Riktlinjer mot korruption, mutor och jäv
- Rökfri arbetstid

Bolaget ska ha en personalpolicy och anställningsvillkor så som lön och personalförmåner ska utformas på sådant sätt att konkurrens mellan kommunerna och övriga kommunala bolag i Eskilstuna och Strängnäs undviks.

### **Grundläggande principer för bolagets verksamhet**

Bolagets styrelse ansvarar för bolagets organisation enligt aktiebolagslagen. Styrelsen har att utforma organisationen så att de bästa förutsättningarna för bolagets ändamål och mål tillgodoses.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga marknadsorienterade grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten och de kommunalrättsliga principer som framgår av lag samt dessa ägardirektiv.

Ändamålet med att driva verksamheten i bolagsform är att åstadkomma effektivitetsvinster till gagn för dem som utnyttjar bolagets tjänster.

## **Uppsiktsplikt**

Godkännande från kommunfullmäktige i de båda ägarkommunerna ska inhämtas innan beslut fattas i ärenden som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

Godkännande ska inhämtas i följande ärendetyper:

- Vid bildande eller förvärv av dotterbolag.
- Vid planering av väsentlig ny eller ändrad inriktning av verksamhet.
- Vid ingående av avtal/överenskommelse, vilka är av strategisk eller principiell betydelse för kommunerna.
- Vid beslut om att avyttra del av bolagets verksamhet
- Vid beslut om att genomföra större investeringar

Skulle olika meningar uppkomma i bolaget om ett ärende är av sådant slag att den ska underställas fullmäktige i de båda kommunerna, ska samråd ske med kommunstyrelsen i respektive kommun.

## **Tillhandahållande av dokument och information**

Budget, handlingsprogram och övrig rapportering ska på begäran lämnas till kommunstyrelserna.

Bolaget ska hålla ägarna väl informerade om sin verksamhet. Det åligger bolaget att till ägarna snarast översända:

- Protokoll från bolagsstämma
- Bolagets årsredovisning
- Bolagets revisionsberättelse
- Bolagets granskningsrapport
- Bolagsstyrningsrapport
- Affärsplan

## **Skyldighet att närvara vid fullmäktigesammanträde**

Styrelsens ordförande, verkställande direktör eller annan som bolaget utser ska, om kommunerna så begär, närvara vid kommunfullmäktigesammanträde.

## **Upphandlingar**

Bolaget ska i möjligaste mån medverka i samordning med kommunernas upphandlingar.

Bolaget ska tillämpa de etiska och övriga regler som kommunerna tillämpar vid upphandling samt ställa krav på ekologisk hållbarhet i så stor utsträckning som möjligt.

## **Styrelsens arbete**

Bolagets styrelse ska i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen i detta avseende stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivs och utvecklas mot bakgrund av ägarnas syfte med detsamma samt i förhållande till direktiven och övrigt uppställda mål.



Styrelsen ska tillse att allmänheten har rätt att ta del av handlingar hos bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i offentlighets och sekretesslag (2009:400). Det åligger styrelsen att i enlighet med denna lags regler bevaka skyddet för bolagets ekonomiska intressen samt skyddet för enskildas personliga och ekonomiska intressen.

### **Revision**

Revisorer och lekmannarevisorer ska samordna sin granskning så att onödigt dubbelarbete undviks. För detta ska FAR:s rekommendationer om gemensam revision tillämpas.

Lekmannarevisor ska i sin granskning, förutom vad lag anger, söka utvärdera bolagets måluppfyllelse samt redovisa vad därvid framkommit i granskningsrapporten.

### **Bolagsstämma**

Utöver vad som stadgas i aktiebolagslagen ska stämma vara öppen för allmänheten.